

A. Trắc nghiệm nhiều phương án

Câu 1. Nguyên tố nào sau đây có bán kính nguyên tử lớn nhất?

A Li

B Na

C K

D Rb

Lời giải. Bán kính nguyên tử tăng dần khi đi xuống một nhóm A trong bảng tuần hoàn do số lớp electron tăng. Rb nằm ở vị trí thấp nhất trong nhóm IA nên có bán kính lớn nhất. **D**

Câu 2. Nguyên tố nào sau đây có bán kính nguyên tử nhỏ nhất?

A F

B Ne

C Na

D O

Lời giải. Bán kính nguyên tử giảm dần từ trái sang phải trong một chu kỳ do điện tích hạt nhân tăng. Ne và F nằm trong cùng chu kỳ 2, nhưng Ne có điện tích hạt nhân lớn hơn, nên bán kính nguyên tử nhỏ hơn. **B**

Câu 3. So sánh bán kính của các ion sau: O^{2-} , F^- , Na^+ , Mg^{2+}

A $Mg^{2+} > Na^+ > F^- > O^{2-}$

B $O^{2-} > F^- > Na^+ > Mg^{2+}$

C $Na^+ > Mg^{2+} > F^- > O^{2-}$

D $O^{2-} > F^- > Mg^{2+} > Na^+$

Lời giải. Các ion có cùng cấu hình electron (isoelectronic) thì ion nào có số proton ít hơn sẽ có bán kính lớn hơn. O^{2-} , F^- , Na^+ , Mg^{2+} đều có cấu hình electron của Ne. Số proton tăng dần từ O^{2-} đến Mg^{2+} , nên bán kính giảm dần. **D**

Câu 4. Nguyên tố X có cấu hình electron là $[Ne]3s^23p^4$. Ion X^{2-} có bán kính như thế nào so với nguyên tử trung tính X?

A Nhỏ hơn

B Lớn hơn

C Bằng nhau

D Không xác định được

Lời giải. Khi nguyên tử X nhận thêm 2 electron để trở thành ion X^{2-} , lực hút giữa hạt nhân và lớp vỏ electron ngoài cùng giảm đi, dẫn đến bán kính ion lớn hơn bán kính nguyên tử. **B**

Câu 5. Ion nào sau đây có bán kính lớn nhất?

A K^+

B Ca^{2+}

C S^{2-}

D Cl^-

Lời giải. S^{2-} và Cl^- nằm cùng chu kỳ 3, S^{2-} có điện tích hạt nhân nhỏ hơn nên có bán kính lớn hơn. K^+ và Ca^{2+} có số lớp electron ít hơn S^{2-} nên bán kính nhỏ hơn. **C**

Câu 6. Sắp xếp các nguyên tố sau theo chiều tăng dần bán kính nguyên tử: Be, Mg, Ca, Sr

A $Sr < Ca < Mg < Be$

B $Be < Mg < Sr < Ca$

C $Ca < Sr < Be < Mg$

D $Be < Mg < Ca < Sr$

Lời giải. Be, Mg, Ca, Sr cùng thuộc nhóm IIA, bán kính nguyên tử tăng dần khi đi xuống một nhóm A trong bảng tuần hoàn do số lớp electron tăng. **D**

Câu 7. So sánh bán kính của nguyên tử Na và ion Na^+

A Bằng nhau

B Bán kính Na > Bán kính Na^+

C Bán kính Na < Bán kính Na^+

D Không xác định được

Lời giải. Ion Na^+ được tạo thành khi nguyên tử Na mất đi 1 electron lớp ngoài cùng. Khi đó, lực hút giữa hạt nhân và lớp vỏ electron ngoài cùng tăng lên, dẫn đến bán kính ion nhỏ hơn bán kính nguyên tử.

Câu 8. Nguyên tố nào sau đây có năng lượng ion hóa thứ nhất lớn nhất?

A Na

B Mg

C Cl

D S

Lời giải. Năng lượng ion hóa thứ nhất tăng dần từ trái sang phải trong một chu kỳ. Cl nằm ở vị trí bên phải so với Na, Mg, S trong bảng tuần hoàn nên có năng lượng ion hóa thứ nhất lớn nhất.

Câu 9. Trong chu kỳ 3, nguyên tử của nguyên tố nào sau đây có bán kính nhỏ nhất?

A Na

B Al

C S

D Ar

Lời giải. Bán kính nguyên tử giảm dần từ trái sang phải trong một chu kỳ. Ar nằm ở vị trí cuối cùng bên phải của chu kỳ 3 nên có bán kính nhỏ nhất.

Câu 10. Trong nhóm halogen (nhóm VIIA), bán kính nguyên tử biến đổi như thế nào từ flo (F) đến iod (I)?

A Giảm dần

B Tăng dần

C Không thay đổi

D Tăng rồi giảm

Lời giải. Bán kính nguyên tử tăng dần khi đi xuống một nhóm A trong bảng tuần hoàn do số lớp electron tăng. Do đó, bán kính nguyên tử tăng dần từ F đến I trong nhóm halogen.

Câu 11. So sánh bán kính của cặp ion sau: Fe^{2+} và Fe^{3+}

A Bán kính Fe^{2+} < Bán kính Fe^{3+}

B Bán kính Fe^{2+} > Bán kính Fe^{3+}

C Bán kính Fe^{2+} = Bán kính Fe^{3+}

D Không xác định được

Lời giải. Fe^{3+} có số electron ít hơn Fe^{2+} nhưng cùng số proton, dẫn đến lực hút giữa hạt nhân và lớp vỏ electron ngoài cùng lớn hơn, nên bán kính Fe^{3+} nhỏ hơn Fe^{2+} .

Câu 12. Nguyên tố nào sau đây có ái lực electron lớn nhất (theo giá trị tuyệt đối)?

A Na

B O

C F

D S

Lời giải. Ái lực electron thường tăng dần từ trái sang phải trong một chu kỳ. F là nguyên tố có độ âm điện lớn nhất trong bảng tuần hoàn, nên có ái lực electron lớn nhất.

Câu 13. Sắp xếp các ion sau theo chiều giảm dần bán kính ion: N^{3-} , O^{2-} , F^- , Na^+ , Mg^{2+}

A $\text{Mg}^{2+} > \text{Na}^+ > \text{F}^- > \text{O}^{2-} > \text{N}^{3-}$

B $\text{N}^{3-} > \text{O}^{2-} > \text{F}^- > \text{Na}^+ > \text{Mg}^{2+}$

C $\text{Na}^+ > \text{Mg}^{2+} > \text{F}^- > \text{O}^{2-} > \text{N}^{3-}$

D $\text{N}^{3-} > \text{O}^{2-} > \text{F}^- > \text{Mg}^{2+} > \text{Na}^+$

Lời giải. Các ion có cùng cấu hình electron (isoelectronic) thì ion nào có số proton ít hơn sẽ có bán kính lớn hơn. N^{3-} , O^{2-} , F^- , Na^+ , Mg^{2+} đều có cấu hình electron của Ne. Số proton tăng dần từ N^{3-} đến Mg^{2+} , nên bán kính giảm dần.

Câu 14. Nguyên tố X thuộc chu kỳ 3, nhóm VA. So sánh bán kính của nguyên tử X với bán kính của nguyên tử P (cùng nhóm với X)?

A Lớn hơn

B Nhỏ hơn

C Bằng nhau

D Không xác định được

Lời giải. X và P cùng thuộc nhóm VA, nhưng X nằm ở chu kì 3, còn P nằm ở chu kì 2. Bán kính nguyên tử tăng dần khi đi xuống một nhóm A trong bảng tuần hoàn, nên bán kính nguyên tử X lớn hơn bán kính nguyên tử P.

B

Câu 15. Nguyên tố nào sau đây có độ âm điện lớn nhất?

A K

B Al

C S

D Cl

Lời giải. Độ âm điện thường tăng dần từ trái sang phải trong một chu kì và giảm dần từ trên xuống dưới trong một nhóm A. Cl nằm ở vị trí trên cùng bên phải trong số các nguyên tố đã cho nên có độ âm điện lớn nhất.

D

